

1 Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

- **Produktidentifikator**
- Handelsnavn: **RUSTFJERNER**
- Artikkelnummer: 10814, 10815
- Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes
- Bruk av stoffet/ tilberedning rensmiddel
- **Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**
- Produsent/leverandør: AKEMI Chemisch technische Spezialfabrik GmbH Tel. +49 (0)911 642960
Lechstraße 28 Fax.+49 (0)911 644456
D - 90451 Nürnberg e-mail info@akemi.de
- Avdeling for nærmere informasjon: Laboratorie
- Nødnummer: Avdelig produktsikkerhet AKEMI chemisch technische Spezialfabrik GmbH
Tel. +49(0)911-64296-59
Åpningstider:
Mandag – torsdag fra kl. 07:30 til kl. 16:30
Fredag fra kl. 07:30 til kl. 13:30

2 Viktigste faremomenter

- **Klassifisering av stoff eller stoffblanding**
- Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

GHS05 Etsende virkning

Skin Corr. 1B H314 Forårsaker alvorlige hudforbrenninger og øyeskader.

- Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC

C; Etsende

R34: Etsende.

- Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almennr direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

- Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvarende aktuelle EF-lister, men er supplementert med informasjoner fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

· Etikettelementer

- Farebestemmende komponenter ved etikettering:

fosforsyre

- Merking i.h.t. E0S-direktiver:

Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.

- Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

C Etsende

- Farebestemmende komponenter ved etikettering:

fosforsyre

- R-setninger:

34 Etsende

- S-setninger:

1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn
 23 Unngå innånding av damp
 24/25 Unngå kontakt med huden og øynene
 26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege

(fortsatt på side 2)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsett fra side 1)

- 27/28 Ved kontakt med huden må skitne og gjennomvåte klær tas av umiddelbart og huden må øyeblikkelig vaskes med mye vann og såpe.
- 29/56 Må ikke komme i avløpssystemet; dette stoffet og dets beholder må håndteres som problemavfall.
- 36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm
- 45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig

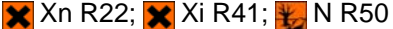

Andre farer
Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.

3 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

Farlige innholdsstoffer:

	non-ionic surfactants 	1-5 %
CAS: 7664-38-2 EINECS: 231-633-2 EF-nummer: 015-011-00-6	fosforsyre 	25-50%

Forordning (EF) nr. 648/2004) om vaske- og rengjøringsmidler / Merking av innhold

- non-ionic surfactants < 5%

- **Ytterligere informasjon:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

4 Førstehjelpstiltak
Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- **Generelle informasjon:** Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
- **Etter innånding:** Sørg for frisk luft.
Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
- **Etter hudkontakt:** Vask straks med vann og sepe og skylld godt etterpå.
- **Etter øyekontakt:** Skylld øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
- **Etter svelging:** Drikk rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.
- **Henvisninger for legen:**
- **De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket** Mage-tarm-besvær
Acidose

5 Tiltak ved brannslukning

- **Slokkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:** CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp
Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner

- Særlig fare for å skli på grunn av utløpt/utsølt produkt.
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.

(fortsett på side 3)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsatt fra side 2)

- **Miljøverntiltak:** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:** Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Bruk nøytraliseringsmiddel.
Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
- **Henvi sning til andre avsnitt** Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

7 Håndtering og oppbevaring

- **Håndtering:**
- Forholdsregler for sikker håndtering Hold beholderne tett tillukket.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
- Henvi sninger om brann- og eksplosjonsvern: Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- Lagring:
- Krav til lagerrom og beholdere: Ingen spesielle krav.
- Informasjoner om felles lagring: Ikke nødvendig.
- Ytterligere informasjoner om lagervilkårene: Beskytt mot frost.
Hold beholderne tett tillukket.

8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **Kontrollparametere**

· Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

7664-38-2 fosforsyreAG | 1 mg/m³

- Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **Begrensning og kontroll av eksponering**
- Personlig verneutstyr:
- Generelle verne- og hygienetiltak: Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttelsessalve.
Grundig rengjøring av huden umiddelbart etter håndtering av produktet.
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspausen og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Unngå berøring med øyne og hud.
- Åndedrettsvern: Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.
- Håndvern: Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.
Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.

(fortsatt på side 4)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsett fra side 3)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt som beskyttelse av hendene uten samtidig bruk av beskyttelseshandsker:

STOKODERM (<http://www.stoko.com>)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt for bruk sammen med beskyttelseshandsker:

STOKO EMULSION (<http://www.stoko.com>)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt for rengjøring av huden etter arbeidet:

FRAPANTOL (<http://www.stoko.com>)

AKEMI beskyttende hudkrem anbefalt til vedlikeholdspleie av huden:

STOKO VITAN (<http://www.stoko.com>)

The protection gloves to be used have to comply with the specifications of the directive 89/686/EC and the directive derived decree EN374, respectively, e.g. the above listed protection glove type. The mentioned permeation times' data were generated and verified with material samples of the recommended protection glove type in the scope of laboratory analyses of the company KCL GmbH in compliance with EN374.

This recommendation refers exclusively to the material safety data sheet referenced product delivered by Akemi and the indicated field of application. In case of product dilution or in case of mixture with different substances or chemicals, and in condition of EN374 deviation the producer of CE-approved protection gloves must be contacted for detailed information (e.g., KCL GmbH, Germany, 36124 Eichenzell, internet: <http://www.kcl.de>).

Beskyttelseshandsker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet /tilberedningsprosessen/ kjemikalieblandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

· hanskemateriale

Butylkautsjuk
Nitrilkautsjuk
Fluorkautsjuk (Viton)
Kloroprenkautsjuk

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

· gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Verdi for gjennomtrengelighet: Level $\geq$ 6, 480 min

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· For kontakt over lengre tid er hansker av følgende materialer egnet:

Butylkautsjuk
Butoject (KCL, Art No. 897, 898)
Nitrilkautsjuk
Camatril (KCL, Art No. 730, 731, 732, 733)
Fluorkautsjuk (Viton)
Vitoject (KCL, Art No. 890)
Kloroprenkautsjuk
Camapren (KCL, Art No. 720, 722, 726)

· Som beskyttelse mot sprut er hansker av følgende materialer egnet:

Nitrilkautsjuk

(fortsett på side 5)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsatt fra side 4)

· <u>Hansker av følgende materialer er ikke egnet:</u> · <u>Øyevern:</u> · <u>Kroppsvern:</u>	Camatril (KCL, Art No. 730, 731, 732, 733) Kloroprenkautsjuk Camapren (KCL, Art No. 720, 722, 726) Hansker av lær Hansker av tykt stoff Tettsittende vernebrille Arbeidsbeskyttelsesdrakt

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

- **Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

- alminnelige opplysninger

- Utseende:

<u>Form:</u>	Flytende
<u>Farge:</u>	Gulbrun
· <u>Lukt:</u>	Karakteristisk

- pH-verdi ved 20°C: < 1

- Tilstandsending

<u>Smeltepunkt/smelteområde:</u>	Ikke bestemt.
<u>Kokepunkt/kokeområde:</u>	Ikke bestemt.

- Flammepunkt: Ikke brukbar.

- Selvantennelighet: Produktet er ikke selvantennelig.

- Eksplisjonsfare: Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.

- Damptrykk ved 20°C: 23 hPa

- Tetthet ved 20°C: 1,24 g/cm³

- Løslighet i / blandbarhet med vann: Ikke, hhv. lite blandbar.

- Viskositet:

<u>Dynamisk:</u>	Ikke bestemt.
<u>Kinematisk ved 20°C:</u>	11 s (DIN 53211/4)

- Løsningsmiddelandel:

<u>Organiske løsningsmidler:</u>	0,0 %
<u>Vann:</u>	55,5 %

<u>Andel faste stoffer:</u>	56,0 %
-----------------------------	--------

10 Stabilitet og reaktivitet

- **Reaktivitet**

- Kjemisk stabilitet

- Termisk spaltning / vilkår som må unngås:

- **Mulighet for farlige reaksjoner**

Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
Reaksjoner med alkalier og metaller.
Reaksjoner med sterke oksydasjonsmidler.
Reaksjoner med metaller, med dannelse av vannstoff.

- **Farlige nedbrytningsprodukter:**

Fosforoksyder (f.eks. P2O5)
Irriterende gasser/damper

(fortsatt på side 6)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsatt fra side 5)

11 Opplysninger om helsefare

- **Informasjon om toksikologiske virkninger**
- Akutt toksisitet:

- Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

7664-38-2 fosforsyre

Oral	LD50	1530 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	2740 mg/kg (rabbit)
Inhalativ	LC50/1h	1,69 mg/l (rat)

- Primær irritasjonsvirkning:

- på huden: Etsende virkning på hud og slimhinner.
- på øyet: Sterk etsende virkning.
- Sensibilisering: Ingen sensibiliserende virkning kjent

- Ytterligere toksikologiske henvisninger:

På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:

Etsende

Ved svelgning sterk etsende virkning av munnhulen og svelget, såvel som fare for perforasjon av spiserøret og magen.

12 Miljøopplysninger

- **Giftighet**

- Akvatisk toksisitet:

7664-38-2 fosforsyre

EC50	270 mg/l (BES)
	270 mg/l (bacteria)
LC50/96h	138 mg/l (Gambusia affinis)

- **Ytterligere økologiske informasjoner:**

- Generelle informasjoner: Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker. Må ikke komme ufortynnet eller unøytralisert ned i spillvann eller i avløpsgrøft. Vannfareklasse 2 (D) (Selvklassifisering): farlig for vann
Bortspyling av større mengder ut i kanaler eller vassdrag kan føre til lavere pH-verdier. En lavere pH-verdi skader vannorganismer. I den fortynnede brukskonsentrasjon forhøyes pH-verdien vetydelig, slik at utslagsvann som kommer ut i kanalsystemet etter bruk av produktet, bare virker svakt skadelig på vannet.

- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

- PBT: Ikke brukbar.
- vPvB: Ikke brukbar.

13 Fjerning av kjemikalieavfall

- **Metoder for avfallsbehandling**

- Anbefaling: Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

- Europeiske avfallslisten

20 00 00	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner
20 01 00	separat innsamlede fraksjoner (unntatt 15 01)
20 01 29*	rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer

(fortsatt på side 7)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsatt fra side 6)

· **Ikke rengjort emballasje:**· Anbefaling:

Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.

14 Opplysninger om transport· **Landtransport ADR/RID (grenseoverskridende):**

- ADR/RID-GGVSEB-klasse: 8 (C1) Etsende stoffer
- Kemler-tall: 80
- UN-nummer: 3264
- Emballasjegruppe: III
- Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse: 3264 ETSENDE VÆSKE, SUR, UORGANISK, N.O.S. (FOSFORSYRE, I FAST, 1,4-BUTYNDIOL)

· **Skipstransport på hav IMDG:**

- IMDG-klasse: 8
- UN-nummer: 3264
- Label: 8
- Emballasjegruppe: III
- EMS-nummer: F-A,S-B
- Marine pollutant: Nei
- Segregation groups: Acids
- Korrekt teknisk navn: CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (PHOSPHORIC ACID, 1,4-BUTYNDIOL)

· **Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:**

- ICAO/IATA-klasse: 8
- UN/ID-nummer: 3264
- Label: 8
- Emballasjegruppe: III
- Korrekt teknisk navn: CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (PHOSPHORIC ACID, 1,4-BUTYNDIOL)

· **UN "Model Regulation":**

UN3264, ETSENDE VÆSKE, SUR, UORGANISK, N.O.S., 8, III

· **Særskilte forholdsregler for bruker**

Advarsel: Etsende stoffer

* 15 Opplysninger om lover og forskrifter· **Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**· Nasjonale forskrifter:· Vannfareklasse:

WGK 2 (Selvklassifisering): farlig for vann.

(fortsatt på side 8)

Handelsnavn: RUSTFJERNER

(fortsatt fra side 7)

· **Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

* **16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet**

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H314 Forårsaker alvorlige hudforbrenninger og øyeskader.
 H318 Forårsaker alvorlige øyeskader.
 H400 Svært giftig for vannlevende organismer.

R22 Farlig ved svelging
 R34 Etsende
 R41 Fare for alvorlig øyeskade
 R50 Meget giftig for vannlevende organismer

· **Avdeling som utsteder datablad:** Laboratorie

· **Kontaktperson:** Dieter Zimmermann
 Elke Hake
 Fon ++49 (0)911 64296-59
 @mail E.Hake@akemi.de

· **Forkortelser og akronymer:** ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
 RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
 IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
 IATA: International Air Transport Association
 IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
 ICAO: International Civil Aviation Organization
 ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
 GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
 LC50: Lethal concentration, 50 percent
 LD50: Lethal dose, 50 percent